

DECIZIE

11 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Benado Prim”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Brighidin împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Benado Prim” cu privire la încasarea salariului restant, plății pentru concediul anual nefolosit, indexarea sumelor, încasarea penalităților, repararea prejudiciului moral, obligarea achitării cotizațiilor și impozitelor, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 14 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Benado Prim”,

c o n s t a ț ă:

La 03 octombrie 2018, Svetlana Brighidin a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Benado Prim” solicitând încasarea datoriei salariale în mărime de 13030 de lei, constituită din salariul restant în sumă de 12504 lei și plata pentru concediul anual nefolosit în sumă de 526 de lei, indexarea sumei salariului neachitat în termen pentru perioada noiembrie 2017-iunie 2018 (inclusiv) în sumă de 255, 08 lei, obligarea la achitarea penalității în mărime de 0,3% de la suma neachitată în termen în mărime de 12754,08 lei, constituită din suma de 12603,36 de lei-penalitate de întârziere pentru reținerea salariului și suma de 150,72 de lei-penalitate de întârziere pentru neachitarea indemnizației de concediu, compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 51,95 de lei, formate din: costul trimiterilor poștale-10,95 de lei, plata pentru serviciul curier rapid-25 de lei, costul eliberării certificatului privind rata inflației de către Biroul Național de Statistică-16 lei, repararea prejudiciul moral în mărime de 5000 de lei, obligarea pârâtului de a achita cotizațiile și impozitele la instituțiile unde aceste plăți sunt obligatorii.

La 26 noiembrie 2018, în cadrul ședinței de judecată, Svetlana Brighidin a depus cerere de mărire a cuantumului pretențiilor solicitând încasarea datoriei salariale în mărime de 13030 de lei, constituită din salariul restant în sumă de 12504 lei și plata pentru concediul anual nefolosit în sumă de 526 de lei, indexarea sumei salariului neachitat în termen pentru perioada noiembrie 2017-iunie 2018 (inclusiv) în sumă de 255, 08 lei, obligarea la achitarea penalității în mărime de 0,3% de la

suma neachitată în termen în mărime de 14903,48 de lei, constituită din suma de 14666,41 de lei-penalitate de întârziere pentru reținerea salariului și suma de 237,07 lei-penalitate de întârziere pentru neachitarea indemnizației de concediu, compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 51,95 de lei, formate din: costul trimerilor poștale-10,95 de lei, plata pentru serviciul curier rapid-25 de lei, costul eliberării certificatului privind rata inflației de către Biroul Național de Statistică-16 lei, repararea prejudiciul moral în mărime de 5000 de lei, obligarea pârâtului de a achita cotizațiile și impozitele la instituțiile unde aceste plăți sunt obligatorii.

La 23 aprilie 2019, în cadrul ședinței de judecată, Svetlana Brighidin a depus cerere de mărire a cuantumului pretențiilor solicitând încasarea datoriei salariale în mărime de 13030 de lei, constituită din salariul restant în sumă de 12504 lei și plata pentru concediul anual nefolosit în sumă de 526 de lei, indexarea sumei salariului neachitat în termen pentru perioada noiembrie 2017-iunie 2018 (inclusiv) în sumă de 255, 08 lei, obligarea la achitarea penalității în mărime de 0,3% de la suma neachitată în termen în mărime de 20686,32 de lei, constituită din suma de 20217,89 de lei-penalitate de întârziere pentru reținerea salariului și suma de 468,43 de lei-penalitate de întârziere pentru neachitarea indemnizației de concediu, compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 51,95 de lei, formate din: costul trimerilor poștale-10,95 de lei, plata pentru serviciul curier rapid-25 de lei, costul eliberării certificatului privind rata inflației de către Biroul Național de Statistică-16 lei, repararea prejudiciul moral în mărime de 5000 de lei, obligarea pârâtului de a achita cotizațiile și impozitele la instituțiile unde aceste plăți sunt obligatorii.

Prin hotărârea din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Brighidin și s-a încasat de la SRL „Benado Prim” în beneficiul Svetlanei Brighidin salariul restant neachitat la timp pentru perioada noiembrie 2017-iunie 2018 în mărime de 12504 lei, plata pentru concediul anual nefolosit în sumă de 526 de lei, suma în mărime de 255,08 lei ca urmare a indexării salariului calculat, penalitatea în mărime de 20686,32 de lei, cheltuielile de judecată în mărime de 51,95 de lei, prejudiciul moral în mărime de 5000 de lei, iar în total suma de 39023,35 de lei; s-a obligat SRL „Benado Prim” de a transfera impozitele la salariul neachitat Svetlanei Brighidin la bugetul de stat, fondul asigurărilor sociale, bugetul asigurărilor obligatorii de asistență medicală; s-a încasat de la SRL „Benado Prim” la bugetul de stat taxa de stat de care a fost scutită reclamanta în mărime de 1019,14 lei; în conformitate cu art. 256 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, hotărârea prin care pârâtul este obligat la plata salariului și a altor drepturi ce decurg din raporturi de muncă, în mărimea unui salariu mediu, urmează a fi executată imediat.

La 09 august 2019, prin intermediul poștei (f.d.99), SRL „Benado Prim” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate, emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată. Totodată, în textul acestei cereri a solicitat scutirea de la plata taxei de stat (f.d.98).

Prin încheierea din 06 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel de către SRL „Benado Prim” împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Benado Prim”

împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 764,35 de lei până la data de 10 ianuarie 2020, inclusiv; în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în conformitate cu art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă; totodată, s-a explicat părților că asupra chestiunii primirii sau restituirii cererii de apel, va decide un complet de 3 judecători, fără citarea participanților la proces.

Prin încheierea din 14 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Benado Prim” împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 30 ianuarie 2020, SRL „Benado Prim” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 14 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea prin care s-a acordat termen până la data de 10 ianuarie 2020 pentru înlăturarea neajunsurilor a recepționat-o la 31 decembrie 2019 după ora 16:00, iar a doua zi, 01 ianuarie 2020, era zi de odihnă. Începând cu 02 ianuarie 2020 până la 15 ianuarie 2020 s-a aflat în concediu medical, or, ea-Zinaida Bolohan fiind administratorul societății, care este și unicul reprezentant legal. În circumstanțele date, nu a avut posibilitate reală de a înregistra apelul motivat și să achite taxa de stat în termenul indicat de instanță.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 14 ianuarie 2020, iar SRL „Benado Prim” a declarat recurs la 30 ianuarie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel către părți la 20 ianuarie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d.123). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de SRL „Benado Prim” și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că hotărârea din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel la 09 august 2019, prin intermediul poștei (f.d.99), de către SRL „Benado Prim”, depunând în acest sens cererea de apel (f.d.97-98).

Totodată, în textul acestei cereri a solicitat scutirea de la plata taxei de stat (f.d.98).

În temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 06 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel de către SRL „Benado Prim” împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; nu s-a dat curs cererii de apel; s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 764,35 de lei până la data de 10 ianuarie 2020 (f.d.113-116).

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 14 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a restituit cererea de apel depusă de SRL „Benado Prim” împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.120-122).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin ce se impune respingerea recursului cu menținerea încheierii contestate, din considerentele ce succed.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul relevă că, deși, recurentul afirmă că a recepționat încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel la 31 decembrie 2019 după ora 16:00, în termenul indicat de instanță pentru lichidarea neajunsurilor nu s-a conformat dispozițiilor instanței.

În acest sens, a motivat că ea-Zinaida Bolohan, fiind administratorul și unicul reprezentant legal al societății, s-a aflat în imposibilitate de a înregistra apelul motivat și a achita taxa de stat în termenul acordat de instanță, deoarece data de 01 ianuarie 2020 a fost zi de odihnă, iar începând cu data de 02 ianuarie 2020 până la 15 ianuarie 2020 s-a aflat în concediu medical, urmând să revină la serviciu la 16 ianuarie 2020, justificând alegația sa prin certificatul medical seria 01 nr.3187776 (f.d.131).

La acest capitol, Colegiul notează că, deși, administratorul societății apelante/recurente a pretins aflarea sa în concediu medical și respectiv imposibilitatea lichidării neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, acest argument nu poate fi apreciat în sensul justificării neconformării indicațiilor instanței de apel inserate în încheierea din 06 decembrie 2019, în termenul acordat.

În această ordine de idee, Colegiul reține constatarea instanței de apel precum că în termenul acordat apelantul nu a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel. Or, la data respectivă instanța s-a conformat prevederilor legale rezultând din materialele cauzei.

Un aspect relevant speței, constituie și faptul că apelantul cunoscând despre termenul limită de lichidare a neajunsurilor-10 ianuarie 2020, în condițiile în care

încheierea în acest sens a recepționat-o la data de 31 decembrie 2019, nu a beneficiat de dreptul de a solicita prelungirea termenului de procedură în sensul art. 115 Cod de procedură civilă.

Or, în conformitate cu art. 115 Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.

În contextul dat, Colegiul relevă că la materialele cauzei lipsește o cerere în sensul prelungirii termenului de procedură din numele administratorului SRL „Benado Prim”.

Subsidiar, Colegiul menționează că o cerere în sensul prelungirii termenului putea fi depusă inclusiv prin intermediul poștei. De altfel, cererea de apel înregistrată la 12 august 2019, la fel, a fost depusă prin intermediul poștei la 09 august 2019 (f.d.99).

Colegiul accentuează că instanța de apel în constatările sale a rezultat din materialele cauzei existente la momentul soluționării chestiunii restituirii cererii de apel-14 ianuarie 2020.

În altă ordine de idei, Colegiul evocă prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, conform cărora termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prezintă importanță și faptul că art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă reglementează expres că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (4) Cod de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, Colegiul învederează că apelantul depunând inițial cererea de apel la 09 august 2019, prin intermediul poștei (f.d.99), urma a se interesa de soarta dosarului.

Adițional, Colegiul reiterează că diligența părților de a urmări desfășurarea procesului nu a fost exclusă, iar în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Subsecvent, Colegiul reliefează că instanța de apel corect a accentuat că apelantul depunând cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe și cunoscând despre necesitatea prezentării apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel, urma să întreprindă măsurile necesare pentru a înlătura neajunsurile admise la depunerea cererii de apel în termenul indicat.

Implicit, Colegiul punctează că odată inițiind procedura de apel, apelantul/recurent urma să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile

trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornită la cererea de apel depusă de însăși SRL „Benado Prim”.

Mai mult, în cazul în care apelantul este o persoană juridică care desfășoară activitate, or, alte confirmări care să ateste contrariul la caz nu au fost prezentate, aflarea în concediu medical al administratorului societății nu poate fi reținut ca temei în sensul justificării neconformării indicațiilor instanței de apel inserate în încheierea emisă în conformitate cu art. 368 Cod de procedură civilă.

În virtutea art. 71 alin. (1) lit. c) al Legii privind societățile cu răspundere limitată nr. 135-XVI din 14 iunie 2007, administratorul este în drept să elibereze altor persoane mandat în numele societății.

Aici Colegiul consideră necesar de a evoca și prevederile art. 75 alin. (2) Cod de procedură civilă, în conformitate cu care procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că apelanta/recurenta și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

Dealtfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În corolar, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Benado Prim”.

Se menține încheierea din 14 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Brighidin împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Benado Prim” cu privire la încasarea salariului restant, plății pentru concediul anual nefolosit, indexarea sumelor, încasarea penalităților, repararea prejudiciului moral, obligarea achitării cotizațiilor și impozitelor, compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat